

Ese de dōve ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de prenumeratiune:

pre annu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diugetate de annu . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de annu . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre annu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diugetate de annu . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fōia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopēscă. Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sirc garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. ēra mai sus 5 fl., inticlogendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretulu publicatiuniloru se se anticipe.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALA.

1581.
ex 1873. Pres.

Cerculariu

**Catra tōte oficiele protopresviterali din distric-
tulu Consistoriului aradanu.**

S'a intemplat de curendu cā unu preotu romano-cath. pre unu omu, carele reposesa in colera, l'a desgropatu cu propria-i autoritate, si fora concediu dela jurisdictiunea competente a lasatu sē se duca si sē se in-mormenteze intr'altu locu.

Din acestu incidinte Escelenti'a Sa Domnulu Ministru r. u. de cultu si instructiune publica prin Cerculariulu din 6 Decembre nou 1873. Nr 30.864. pentru curmarea abusu-
rilor de asemenea natura a binevoitu a enuntiā: cumca in privinti'a desgroparii si translocarii cadavreloru, pana la alta dispugetiune are valōre dispugetiunea facuta de presidiulu Consiliulu locutiitorialu inca in 19. Iuliu, 1865. Nr 57869. dupa care:

1, Concediulu la desgroparea si translocarea cadavre-
loru se pōte dā numai in casuri demne de a se luā in socotintia, cum este pentru a se asiediā in cripta familiara.

2, Numai pentru individi, cari au muritu cu mōrte naturala si nu prin morhuri lipitiōse, in care casu la da-
rea concediulu se recere atestatul mediculu jurisdicti-
nei respective, cā din privinti'a policiala-sanitaria nu subversēza nici o pedeca.

3, Desgroparea cadavrulu se efeptuesce in tōta li-
niscea pe lānga supraveghiarea jurisdictiunei politice cu intevenirea mediculu si strict'a observare a normative-
loru medico-policiale.

4, La desgroparea si trasportarea cadavreloru se
recere si atestatul jurisdictiunei bisericesci, cā in contr'a
acestei dispugetiuni din partea bisericeii pedeca nu sub-
versēza.

5, Transportarea cadavrulu e permisa numai in si-
criu duplu, inchisu hermetice, sub conducerea unui indi-
vidu prevediutu cu concessiunea de transportare.

6, Concediulu pentru desgroparea si trasportarea
cadavrulu pe teritoriulu aceluasi comitatu, dintr'unu cercu
intr'altulu, lu-dā respectivulu pretore; dintr'unu Comitatu
ori districtu intr'altulu sēu intr'unu orasiu liberu regescu
— Universitatea Comitatusa sēu cea districtuala; din
Orasiele lib. regesci in vre-unu comitatu, districtu sēu
altu Orasiu lib. regescu lu-dā senatulu orasienescu
dupa formul'a prescria; ēr guvernulu si-reserva a
dā singuru acēst'a concessiune numai in casu dēca cadav-
rulu desgropatu e a se transportā in strainatate.

Ce spre comunicare cu preotimea din submanuatulu
protopresviteratu pentru strinsa acomodare, — cu acēst'a
Ti se face cunoscutu.

Aradu, 9. Ianuaru 1874.

Presiedinte substitutu:
Andrei Papp
protosincelu.

Nr. 33. Pres.

La toti asesorii consistoriali.

Pentru a se luā mesurile, ce dōra se vor aflā de
lipsa cu privire la introducerea noului episcopu diecesanu,
si pentru pertractarea obiectelor anumite in convocarea
din 2. Noemvre 1873. Nr. 1437. Pres. precātu acele
inca nu sunt superate, — Mercuri in 16° 25. Ianuaru a. e.
la 9. ōre nainte de amēdiadi se va tienē aicia siedintia
plenaria consistoriala, la carea pretitulatu DTa ca ases-
soru consistorialu esti invitatu. —

Aradu, 7. Ianuaru 1874.

Presiedinte substitutu:
Andrei Papp
protosincelu.

PARTE NEOFICIALA.

Originea si insemnatatea institu- tulu protopresbiteralu.

Ierarchi'a bisericesca la inceputu avea numai trei
trepte: diaconēscă, preotiēscă si episcopēscă — asiediate de
santii apostoli. Pe urma crescundu numerulu crestiniiloru
a fostu mare necesitate, ca treptele ierarchice din pri-
vinti'a fecieloru si datorintieloru sē se mai inmultiesca. In
chipulu acest'a catra trēpt'a diaconēscă s'a mai adausu
trēpt'a ipodiaconiloru, ēr catra ceea preotiēscă s'a
adausu trēpt'a horepiscopiloru, a protopopiloru de astadi.

Cam pe la sfersitulu vēculu alu treile, eparchiele
bisericesci prin contingentulu celu mare de crestini cape-
tandu estensiuni prea indepartate incātu episcopii nu
poteau in persōna — dupa cum erā obicei — se-si depli-
nēscă agendele lor prin comunitatile cele indepartate
dela tiēra, — au trebuitu ca ei pentru aceste comunitati se
denumēscă mai multi vicari sēu substituti, cari primeau
hirotesia de horepiscopi, adeca episcopi campestri sēu
satesci.

Horepiscopii duceau unu rolu fōrte insemnatu in
ierarchi'a bisericesca. Ei, dupa can. 14 dela Neocesari'a,
sunt spre inchipuirea celor 70 de invetiacei ai lui Cris-
tosu, precum episcopii sunt spre inchipuirea celor 12
apostoli. Se hirotesiau de catra episcopii eparchiali, si
poteau eserciā drepturi numai in comunele loru incredin-
tiate, cari in eparchii formau nisce mici prefecturi, avendu
fiacare prefectura cāte unu horepiscopu de prefectu. Ei
insa adeseori au abusatu de puterea si drepturile lor,
arogandu-si putere si drepturi egali cu episcopii; hiroto-
niau preoti, precum aflamu din can. 31 dela Ancir'a, care
osandesce acēst'a volnicia horepiscopala, si puterea lor
can. 10 dela Antiochi'a o restringe intru a hirotoni: can-
taretii, ipodiaconi si cetitori; li se acōrda in can. 8
alu acestui sinodu si dreptulu de a dā cārti pacinice, adeca

scrisori sloboditoare celor'a ce ceru, cu care dreptu si astadi se folosescu protopopii la dispensatiile de cununia.

A sustatu institutul acest'a alu horepiscopiloru pana la alu VII sinodu ecumenicu candu apoi chiamarea acestor'a o au continuatu urmatorii loru, protopresbiterii. Diferinti'a intre aceste doué institute este aceea, cà horepiscopii seversiau hirotoniri, ér protopopii nu le potu seversí; si acést'a póte din caus'a imparechiariloru ce se ivisera între apusu si resaritu, cari impedecara tienerea sobóreloru dupa form'a de mainainte, unde se se fia tractatu canonicitatea institutulu protopresbiteralu precum s'a tractatu a horepiscopiloru.

Totusi trépt'a protopresbiteriloru e de mare importantia, si potemu dice in administratiunea eparchiei, protopopii sunt factorii primi dupa episcopulu; ei sunt prefectii preotimei si ai poporulu din anumite cercuri; primescu hirotesi'a dela episcopulu loru intocma ca horepiscopii, si póta brane rosie spre distingerea de càtra alti presbiteri.

Sistemele sinodale nu scurta intru nimica drepturile stravechi ce li-a datu ierarhi'a, intre cari mai insemnate sunt drepturile de: a inspectiôná asupra portarei morale a fecieloru bisericesci; a inaintá treb'a scolara in tracturile loru, si a presidiá in sinodulu protopresbiteralu, precum si in sínódele parochiale; si altele mai multe, cari dreptulu canonicu le resuma in dóuesprediece puncte. Cu tóte aceste ei in privinti'a puterei sacramentale nu sunt cu nimicu mai multu ca presbiterii, si nici o functiune preotiesca nu potu seversí in alta parochia din tractulu loru fora consensulu paroculu localu.

Insa esperinti'a ni arata cà institutul protopresbiteralu astadi stá departe de misiunea sa, nu pentrucá n'ar fi potrivit timpulu, ci numai chiar' din nepasarea fecieloru ce-lu alcatuescu, din nepasarea protopresbiteriloru.

Eu nu credu ca cineva se desapróbe conduit'a protopopiloru, candu ei ar face mai multu decâtu ce li impune statutulu órganicu se faca; pentru cà ei sunt totu aceea ce au fostu horepiscopii in trecutu. Candu au primitu trépta protopopésca, au primitu deodata drepturile naturali si datorintiele incopciate cu trépt'a loru. Au se viziteze tóte comunitatile de sub jurisdictiunea loru si a reportá episcopulu, respective consistoriulu despre tóte scaderile si pedecile ce ar inapoiá bunastarea poporulu si inaintarea lui. Branele rosie inca nu confirma ca cineva se fia protopopu dupa renduiéla. Se pare in sa cà protopopii nainte de „statutu“ se fie datu mai multe probe si semne despre naltimea misiunei loru, ér astadi fórté puçine. Si la acést'a ei se scusa cu „statutul“ care de asemenea recunósce antaietatea si drepturile protopopiloru, numai cátu modulu esecutarei acelu drepturi lu-pune pe calea sinodala, ceea ce usioréza fórté multu sarcinile si datorintiele loru.

Si avendu insitutulu protopresbiteralu asia rolu insemnatu in ierarhi'a bisericésca, asiu dori se-lu vedu restituitu pre temeliele prosperarei sale de mai nainte, asiu dori, ca protopopii se devina éراسي aceea, ce trebue se fie: Dupa drepturile si datorintiele ce le au, ei forméza unu postulatu in privinti'a directiunei sale separatu de alu presbiteriloru. E dreptu cà ei inca-su presbiteri, totusi in un'a si aceasi persóna nu potemu in acelasi timp concentrá dóue oficie si mai multe datorintie, cari vinu in colisiune unele cu altele. Paroculu si-are agendele sale, protopopulu éراسي ale sale, si unde aceste sunt radimate pre un'a si aceasi persóna, va trebui ca séu unele séu altele se sufera scadiamentu si inapoiare, càci a le implini tóte deodata este imposibilitate fisica. Apoi administratiunea protopresbiterala, cum ea se face astadi, n'o potu privi de administratiune aflusa din conscientiositatea de oficiu ei numai din obiceiu.

Ar fi vremea dara ca deputatii nostri sinodali se studieze seriosu natur'a organismulu bisericescu si se nu traiésca totu in ilusiuni si in inchipuiri sinistre despre institutiunile bisericéi, nóstre.

Bine se bagamu de séma. Din partea consistoriulu oradanu s'a facutu unu proiectu pentru dotatiunea protopopiloru stáverindu salariulu unui protopopu la minimulu de 1200 fl. v. a. si sinodulu eparchialu acestu proiectu l'a si aprobatu. Acést'a ar fi intru adeveru o reforma fórté salutarie. Insa totu dupa acelu proiectu, ca dotatiune pentru protopopi se va socati mai departe si parochiele din centrulu protopresbiteratelu unde ei vor trebui se seversiesca si functiuni parochiale, ceea ce nu convine cu firea institutulu protopresbiteralu, nu convine cu chiamarea protopopiloru. Nu e chiamatu protopopulu, ca elu se faca functiuni preotiesci din datorintie. Datorintiele lui se referu la administratiunea protopresbiteratulu si nu la functiuni parochiale, cari in sine luate sunt destule sarcini pentru unu individuu. Ci de dupa drepturi si datorintie, protopresbiteriloru ar trebui se li dămu alte sarcini. Ohiar' in intielesulu „statutulu“ protopopii sunt indatorati a naintá treb'a scolara din tracturile loru. Se nu-ii substragemu dara dela acést'a datorintia, din care de sine escurge dreptulu naturalu de inspectiônare asupra scoliloru din singuraticele tracturi submanuate.

In lunile de asta véra s'a tractatu cu multa incordare caus'a inspectiunei scóleloru si in colónele acestui organu. Toti au facutu aceasi conclusiune, toti au aflu de lipsa: *denumirea inspectoriloru salarisati*. Insa fiindcá dreptulu de inspectiune se cuprinde intre drepturile si datorintiele protopresbiteriloru, din punctu de vedere rationalu si economicu asi aflá de bine ca: pre protopopi se-ii substragemu dela functiunile parochiale si se-ii facemu numai protopopi si inspectori responsabili.

Prin acést'a noi amu apretiui insemnatatea treptei protopresbiteriloru, si deodata o-amu pune éراسي pe temeliele de mai nainte creandune protopopi buni, inspectori siguri si responsabili.

Din tóte aceste invederéza cumca: protopopii nostri sunt urmatorii horepiscopiloru si chiamarea loru este marétia, càci ce este episcopulu in eparchi'a sa, aceea este si protopopulu in cerculu seu, esceptionandu puterea legarei si a deslegarei, carea episcopulu o posiede dupa plenitudinea sacramentulu celu are ca succésore alu apostoliloru.

Protopopii trebuie se póte grige de poporulu tractualu, se faca visitatiuni canonice si se cerceteze cà óre ducu preoti cu punctualitate si esactitate oficiulu loru? si déca nu, se li dée indrumatiuni si instructiuni, ceea ce ar fi fostu binevenitu mai alesu acuma la inceputu, candu ne aflamu intr'o viétia noua, intr'o viétia constitutională, ce a adus cu sine mari si multe reforme cu care multi dintre preoti nici astadi nu sunt incuratu. Sunt comune, unde nici odata nu s'a tienutu sinodu parochialu, si nu intru atáta din nepasare, cátu pentru aceea, cà unii preoti inca n'au cuprinsu firea sínódeloru. Aceste si altele de asemenea natura tóte s'a trecutu cu vederea, in sa consecintiele de aici provenite se vor cunósce inca multa vreme.

Am aratatu cátu de insemnata este pusetiunea protopopiloru in organismulu bisericescu, si cum ar trebui indreptata pe viitoriu, ca institutul protopresbiteralu se corespondă mai bine destinatiunei sale. —

Vincentiu Mangra.

Pedagogi'a gr. or. romana din Aradu.

Este vorba despre reorganizarea institutului pedagogic gr. or. rom. din Aradu — la acara reorganizare fia-mi permis a-mi da si eu pucinele si modestele mele pareri.

In nr. 85. foi'a Albin'a publica o corespundintia subscrisa de unu domnu „A“ — referitoare la nou'a organizatiune a institutului preparandialu, — in care corespundintia pe catu se pote de lamuritu este espusa caus'a reorganizarei, caci dice Dlu „A“. Pedagogi'a trebuie se fia provediuta si cu o scola elementaria de modelu — unde tineri pre aceta cariera — a instructiunei — aplicandi se se pota cu catu mai bine perfectona; vreu a dice: ca prin intrevinerea praxeii ce in numit'a scola elementara li-ar succede a casciga — se se pota catu de bine pregati spre purtarea sarcinei onorifice adneccate de nalt'a lor misiune invetiatorasca. Are dreptu Dlu „A“ la ce ne si aplecamu cu totii din punctu de vedere rationalu; dreptu ce se punemu alta intrebare: „ore organizarea de nou a acestui institutu este necesitate urgenta, si de este nu pote ea ore suferi amenare, candu avemu alte cauze si mai urgente?

Avendu noi institutu pedagogic din care au esitu multi invetiatori bravi, eu lips'a reorganizarei lui deocamdata o privescu de unu lucru secundariu.

Este sciutu ca cestiunea acestui institutu de multu si inca forte de de multu se direge; si cu reorganizarea lui diurnalistic'a nationala s'a ocupatu in mai multe ronduri.

Asia in Nr. 5-alu foiiei acestei'a diu a. 1872. M. Sa Dr. Vasiciu desvolta forte nimeritu modalitatea reorganizarei acestui institutu aretandu-ni ce felu de tineri se se primisca apoi in estu tipu organizatulu institutu pedagogic; ni arata urmarile acestei noue organizatiuni reprezentandunile acele de atari ce ni potu comunita aspiratiuni generale facia cu devenirea surescentiei si descendentilor nostri la statulu in adeveru menitu pentru densii. Asia este! Acesta trebuie considerata de o organizare urgenta a institutului. Dr. Vasiciu o marturisesce ca invetiatoriulu nu se nasce ci se face; ast'a o marturisesce si eu, dar ca cum are se se face cineva invetiatoriu bunu? in privint'a acest'a mai buna informatiune potemu capeta atunci candu am intreb'a pre unu invetiatoriu bunu, care sciut cu tota siguritatea, cam astfelu ni-ar' ener'a: cumca suntemu inapoietu cu invetiamentulu nationulu, dar nu-su de vina nici tinerii primiti, nici profesorii, nici aceea ca avemu pedagogia slaba, ci reulu dupa parerea mea jace in aceea ca si pucina calificatiune ce o avemu — nu o intrebuintiamu spre folosulu comunu, si acest'a pentru ca nu suntemu controlati dar nici ne silimu a ni imulti sciint'a caci suntemu seraci. —

Fiindu dar' vorba despre organizarea preparandiei, pentru dovedirea asertului meu, cumca acesta organizare preparandiala este o lipsa secundaria a invetiamentulu, — fia-mi iertatu se tragu paralelu intre rezultatele produse in trecut de acestu institutu — si intre cele din presinte. Elucru bine cunoscutu ca acestu institutu deja este in alu treilea patrariu de secolu dela urdirea sa; nu e mirare dar' ca n'a corespunsu pe deplinu aspectariloru si recerintiloru mai noue. Insa de 2—3 ani in coci dupa ce numerulu obiectelor de invetiatura s'a imultitu, mai apoi facenduse ingrigire si de cascigarea praxeii invetiatoresci, cu bucuria incepemu a esperia, ca pe di ce merge naintamu; si dora pentruca preparandi'a e mai bine organizata decatu in trecut? sum de parere ca nu, ci din contra me alaturu la aceea, ca tinerii nostri de acuma simtindu ca de dupa sirguintia — de si nu de totu, baremu in catu-va — vor fi remunerati mai bine ca in trecut, si au se ascepte unu venitoriu mai bunu decatu antecesorii lor; diu tinerii nostri din astfelu de considerintie se silescu, se lupta cu multe neajunsuri si aducu putintio-sele lor sacrificii pentru catu mai bun'a preparare a loru spre cariera invetiatoresca. Multu contribue la inaintarea invetiamentulu si aceea deca preparandii de locu sunt aplicati ca invetiatori stabili — intielegu dupa practisarea de unu anu. Apoi fiindu controlati se silescu a corespunde in tota privint'a detorintiei lor.

Nu pote dar se ne suscite pre noi la organizarea institutului preparandialu nisce simptome rele ce provinu din neinteresarea nostra de invetiamentu, de orece numitulu institutu ori catu de bine se fia organizatu, deca vor lipsi bunele salariu invetiatoresci seu dora vor fi pucine, ca de presinte, elu totu aceste rezultate ni le-ar promite; si atunci adeca totu acolo ne am afla unde suntemu de presinte. Ce e dar de facutu? socotu ca mai nainte de tote: a ascepta imbunatatirea salarielor invetiatoresci.

Alcum si pana la organizarea pedagogiei seu imbunatatirea salarielor invetiatoresci, se aruncamu o privire asup'a preparandielor de statu, apoi asup'a activitatii invetiatoriloru esiti din aceste, si in fine asup'a rezultatelor din aceea activitate pro-

venite, si din aceste se facemu combinari si se ne decidemu catu mai bine in respectulu celor ce avemu a le face pentru noi si binele nostru.

Nu cugete nime ca dora sum preocupatu de ideia de a pleda pentru refuzarea pareriloru venite din un'a seu alt'a parte in cestiunea de facia, — nu, ma si bucuri'a mea din preuna cu a tuturor'a ar fi aceea candu asi vede ca in fia ce dreptiune salutaru pentru noi, inaintamu si facemu pasi considerabili. Pentru inchierea discusiunei referitoare la organizarea institutului preparandialu din Aradu, me restringu la pararea: ca de sa pote se se delature pe unu timpu orecare numit'a intreprindere de reorganizare, si in loculu ei se se efectue buna ora: statorirea si infintierea a lor patru posturi de inspectori — din cleru si civili salarisati — pentru tota dieces'a Aradului, caci sub o controla buna, apoi pe langa sirguintia pana la venirea timpulu de a imbunatati salariile invetiatoriloru putemu da garantia, ca incetu ne vom apropi'a de acelu stadiu alu culturei ce de multu lu-dorimu alu ajunge.

Curticiu Ianuariu 1874.

Floriantu Cioba
invetiatoriu.

VARIETATI.

* * Dlu protosincelu Andreiu Papp din preuna cu redactorulu acestei foi astadi indeportandu-se pe cate-va dile la Sibiu, unde *Ilustritatea Sa Dlu episcopu alesu alu nostru pentru primirea Archierei deja in 1/18. Ianuariu a. c. a plecatu*, — redactarea interimala a numeriloru mai de aproape a incredintiat'o colaboratorulu Vincentiu Mangra.

Hirotonirea episcopulu — precum am si comunicatu on. publicu — se va intimpla Dumineca in 13/25. Ianuariu a. c. in Sibiu la Metropolia.

= In Nr. 2. alu „Albinei“ „mai multi credintiosi“ de langa Muresiu si-esprimu parerea de reu, ca la serbatorile Nascerei Domnulu n'au fostu fericiti a primi ca si intr'alti ani indatinat'a pastoralu archierasca „nici din partea Escelentiei Sale **Metropolitulu**, nici din partea **nou alesulu nostru episcopu**, cu atatu mai pucinu din partea **consistoriulu diecesanu** din Aradu.“ — Ne amu potea tienea fericiti ca avemu si credintiosi asia tare insetati dupa pasturale, unu semnu curiosu in dilele nostre, dar ni pare reu de alta parte, ca intre acei multi credintiosi nu s'a afflatu macar unulu, carele se pricapa si se scia ca: **a trimite pasturale este unu dreptu archierescu**, pre care nu-lu pote insusi numai singuru Episcopulu. Nou alesulu Episcopu insa pana candu nu e hirotonitu de atare, nu pote eserci'a drepturi archieresci, asia nici episcopulu nostru. Este forte selintita parerea „credintiosiloru de langa Muresiu“ ca deca densulu ca vicariu episcopescu a condusu trebile oficiale ale diecesei se fia potutu tramite si pasturale archieresci. Implinirea agendelor vicariale nu involve in sine si puterea de a da binecuventare archierasca. Dar nici aceea se nu creda „credintiosii de langa Muresiu“ ca Metropolitulu ar' fi potutu se tramita acea pasturala. Elu este Episcopu in Eparchi'a sa, er in alta eparchia nu pote eserci'a nici unu dreptu (can. 35. A. Can. 2. II. can. 10. VI. etc.) Alcum se fimu cu indulgentia pentru astadata, ca va veni timpulu si acum este candu vom capeta si pasturale!

CONCURSU

1

pentru parochi'a vacanta din Ilteu pana in 27. Ianuariu 1874. candu va fi si alegerea;

Emolumintele sunt: 1/2. sesia de pamentu; dela 120. Nre. de case cate un'a mesura de cucurudiu sfarmatu; stolele indatinate; cuartiru cu gradina.

Recurrentii au a-si tramite recursele loru dlui protopopu in Totvarad.

Ilteu, 2. Ianuariu, 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlui protopopu alu Totvarandiei, Iosifu Belesiu.

Concursu

1

pentru parochi'a vacanta din Troasiu, pana in 30 Ianuariu 1874. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 1/2. sesia de pamentu; dela 80. Nre. de case cate un'a mesura de cucurudiu sfarmatu; stolele indatinate; cuartiru cu gradina.

Recurrentii au a-si tramite recursele loru dlui protopopu in Totvarad.

Troasiu, 1. Ianuariu, 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlui protopopu alu Totvarandiei, Iosifu Belesiu.

Concursu

3

pentru parochia din Chislacl'a protopresbiteratulu Beeliului, devenita vacanta prin translocarea fostului preotu la alta parochia.

Emolumintele sunt: pamentu aratoriu 19. holde, biru dela 132. case câte $\frac{1}{2}$. mesura de cucurudiu sfarmatu dela fiescecarea casa, totu atâtea dile de lucru, stólele indatinate, si cuartiru esarendatu pe spesele comunei, precum si solvierea pamentului parochialu de contributiune.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite recursurile sale instruite dupa prescriesele statutului organicu pana la 14. Ianuariu st. v. anulu 1874. candu de odata va fi si diu'a alegierii—la subscrisulu.

Beeliu $\frac{21}{12}$ v. 1873.

Din incredintierea comitetului parochialu,

Ioanu Capitanu,
administ. — prototeralu.

CONCURSU.

2

Din incidintele concurintiei neindestulitorie nepotenduse efectul alegerea de invetiatoriu dela class'a I. din comunitatea Cenadulu-micu la terminulu publicatu, se deschide de nou concursu cu terminu pana la 27. Ianuariu 1874. st. vechiu, candu se va efectui si alegerea.

Emolumintele sunt: 300. fl. in bani, 3. stangeni de lemne moi, cortelu liberu cu gradina si unu estravilanu de 150 □. patrati pentru legumi, si in fine 3. stangeni de paie pentru incalditu, éra de incalditulu scólei se va ingrigi comunitatea bisericesca.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt poftiti a-si tramite, recursurile instruite cu documintele prescise in statutulu organicu la subscrisulu pana in diu'a alegerei, si a se presentá in faci'a locului in un'a din dominecile ori serbatorile pana in diu'a alegerei séu macar in diu'a alegerei, spre a dá proba despre desteritatea loru in cantarile bisericesci.

Datu in Cenadulu-micu 16. Decemvre 1873. st. vechiu

In contielegere cu comitetulu parochialu Mihaiu Șierbanu insp. perc. de scóle

Concursu

2

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comun'a Grosiu comitatulu Bihoru — protopresbiteratulu Beeliului: — emolumintele sunt in bani 59 fl. si 40. cr. v. a. in naturale 24. sinice $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu. 13. magi de fenu, 11. orgii de lemne, cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt avisati a-si ascerne recursurile sale conformu Statutului Organicu pana in 27. Ianuariu a anului 1874. in carea diua va fi si alegerea, subscrisului inspectore.

Beeliu $\frac{29}{12}$ v. 1873.

Din incredintierea comitetului parochialu Ioanu Capitanu inspect. cercualu.

Concursu

2

pentru statiunea invetiatorésca din Rosi'a, prin acésta se escrie concursu cu terminu pana in $\frac{13}{25}$ Ianuariu, 1874. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 140. fl. 16. meti de grau, 16 meti de cucurudiu, 12. orgii de lemne, 15. centinari de fenu si cortelu cu gradina.

Recursele—instruite conformu statutului organicu — sunt a se tramite dlui inspect. cerc. de scóle in Totvárád, Rosi'a, 21. Decemvre, 1873.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu: Vasiliu Bolesiu, inspect. cerc. de scóle.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai. — Proprietatea si editur'a diocesei aradane. — Redactoru raspundator: Ionitu Goldislu.

Concursu.

2

Pentru vacant'a parochia din Pravaleni Protopresbit. Halmagiului.

Emolumintele sunt $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu, cuartiru liberu, biru dela 120. de case câte $\frac{1}{2}$ mesura de cucurudiu, si stólele indatinate.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sunt avisati a-si tramite recursurile instruite conformu Statutului Organicu, pana in 20. Ianuariu 1874 candu va fi si alegerea adresate comitetului parochialu subscrisului in Halmagiu.

Halmagiu 23. Dvre. 1873.

In contielegere cu Comitetulu parochialu. Ioanu Groza, protopresvit. Halmag.

Concursu

3

pentru parochia vacanta din Morod'a tractulu protopresviteralu alu Vilagosiului pana in 13. Ianuariu 1874. candu va fi si alegerea; emolumintele sunt urmatóarele inpreunate cu acestu oficiu: Un'a sesia de pamentu; 148. mesuri bucate — parfe grau parte cucurudiu; apoi dela 35. casi. fora pamentu a 33. cr. birulu preotiescu si stólele indatinate.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si adresá recursurile sale comitetului parochialu si substernute D. protopopu Gorgiu Vasileviciu in Vilagosiu. Preferintia de a veni in candidare vor avea acei'a: cari a absolvatu celu pucinu 4. clase gimnasiali. si numai la acelu casu potu veni si alti individi in combinare cari n'au clasele recerute. déca nu se voru aflá de cei cu clase. Aspirantii au in un'a de Dumineci séu serbatori a se infatiesi in biserica pentru de a-si dovedi desteritatea in tipicu cantu séu fiindu preotu in servitiulu Ddieescu si predica — cuventare. —

Datu in Morod'a la 20. Decembre 1873. v.

Comitetulu parochialu,

Cu seirea si invoierea Vilagosimea Georgiu Vasileviciu protopresvit. alui

CONCURSU

1

pentru statiunea invetiatorésca din Craiov'a comitatulu Bihoru Inspectoratulu Beeliului, devenita vacanta prin mórtea fostului invetiatoriu Tivodoru Cold'a.

Emolumintele sunt urmatóarele:

- a.) In naturale, 10 cubule diumatate grâu, diumetate cucurudiu
- b.) bani gat'a 74 fiorini v. a.
- c.) dela 90. de case, câte un'a portie de fenu
- d.) lemne pentru invetiatoriu 5. orgii
- e.) cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune invetiatorésca sunt avisati a-si asterne recursurile sale instruite in sensulu statutului organicu subscrisului pana in 27. Ianuariu a. c. in care di. se va efectui si alegerea.

Beeliu 5. Ianuariu 1874.

Din incredintierea comitetului parochialu Ioanu Capitanu inspectoru.

CONCURSU

1

pentru deplinirea postului de invetiatoriu in comun'a Somoschesiu protopresbiteratulu Chisineului, cu care sunt incopciate urmatóarele emoluminte:

1. 105. fl. v. a. in bani gat'a
2. 18 cubule de bucate si anume 8 de grâu si 10 de cucurudiu,
3. $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu.
4. 12 orgii de lemne din care se incaldfesco si scóla,
5. stólele indatinate dela ingropatiuni,

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si tramite recoursele instruite cu testimoniu de calificatiune, atestatu despre portarea sa de pana acuma, precum si testimoniu despre absolvirea celu pucinu a loru 2. cl. gim. adresate comitetului parochialu, la subsemnatulu inspectoru scolaru, pana in 30. Ianuariu a. c. candu se va tiené si alegerea. Éra pana atunci au de a se presentá in vre-o Dumineca in faci'a locului, ca se-si arete desteritatea in tipicu si cantari. —

Siepreusiu (Seprós) 4. Ianuariu 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu Mihaiu Sturza inspectoru.